

חנוכה: רעיונות לפעילות בתחנות
ד"ר מירי שחף
המכללה האקדמית לחינוך גבעת וושינגטון

חגי ישראל הינם הזדמנות מצוינת לארגן בבתי הספר פעילויות דוגמת הפסקה פעילה או יום ספורט, שיעשירו ויחברו את התלמידים לאווירת החג, לתכניו ולמנהגיו. פעילות זו נתפסת בעיני התלמידים כחגיגה של ממש ואנו המורים מצליחים להשיג בזכותה לא רק למידה בדרך חווייתית אלא גם פעילות גופנית באינטראקציות חברתיות שונות שחלקן דורשות שיתוף פעולה וחלקן תחרות.

כל מורה יוכל לבחור את התחנות בהן הוא חפץ להשתמש מתוך מגוון הרעיונות המוצעים, כאשר ניתן כמובן לבצע שינויים בהתאם לאוכלוסיית היעד, לציוד ולמתקנים.

לפעילות כיום ספורט

בחרו תחנות כמספר הכיתות המשתתפות ופצלו כל תחנה לפחות לשני מוקדים (בחלק מהתחנות ניתן לפצל לארבעה טורים) וזאת בכדי לצמצם את זמן ההמתנה. התחרות מתבצעת בין המוקדים, כך שלמעשה בתחנה שפוצלה לשניים - שני חלקי כיתה מתחרים זה בזה.

לפעילות כהפסקה פעילה

בתחנות המוגדרות כמרוץ שליחים ניתן לשנות לפעילות חופשית או לחילופין לבצע תחרות בין זוגות שיעמדו באופן אקראי על קו ההתחלה.

שם התחנה	ציוד	תאור הפעילות
1 פסל סביבתי	חול (מצלמה)	כל כיתה מפסלת בחול פסל הקשור לחנוכה: כד, סביבון, חנוכיה וכדומה. את הפסל מצלמים במצלמה.
2 קלע ריבה לסופגניה	2 כסאות הפוכים, שמושחל על רגליהם פוליגל עגול בצבע חום, 6 טבעות גומי אדומות	תחרות בין 2 קבוצות: לכל תלמיד 3 ניסיונות לקלוע ריבה (=טבעת גומי) לסופגניה (=כסא הפוך המעוטר כסופגניה בעזרת פוליגל חום)
3 צביעת סמלי החג	2 טושים, 2 בריסטולים עם ציור סמלי חג (x מספר הכיתות) שהרי כל קבוצה תתחיל בציור ריק.	מרוץ שליחים בשתי קבוצות: לראשונים טוש עבה ביד (= מקל שליחים). על הראשון בכל טור לרוץ לעבר בריסטול עליו מצוייר אחד מסמלי חנוכה, לצבוע מעט בציור ולחזור ולהעביר את הטוש לשני בטור. ניצחון: טור שסיים ראשון וקישט יפה יותר את סמל החג.
4 נס גדול היה פה	כ- 80 ריבועים מפוליגל, בארבעה צבעים שונים. על כל 20 ריבועים בצבע זהה, רשומה אות אחרת: נ, ג, ה, פ	מרוץ שליחים בארבעה טורים: על קו הסיום מונחות מספר רב של האותיות נ, ג, ה, פ (במספר שווה לכל אות). לכל טור ניתן שם: נס / גדול / היה / פה. התלמיד הראשון מכל טור רץ לקו הסיום ולוקח אות אחת בלבד השייכת לקבוצתו (האות הראשונה של שם קבוצתו), חוזר לקו ההתחלה ונותן כיף לשני, וכן הלאה. עד שנאספות כל האותיות. ניצחון: טור שסיים ראשון.
5 בעט לשער/ קלע לסל	4 כדורי סל/ כדורי רגל	התלמידים מסודרים בארבע טורים: נס, גדול, היה, פה. לכל תלמיד מס' ניסיונות (3-1 בהתאם לתנאי השטח ותכנון הזמן). מנצחת הקבוצה שהבקיעה/ קלעה הכי הרבה שערים/ סלים.
6 ריצה במעלה מסלול/ מדרגות וסיבוב סביבון	2 סביבונים 	מרוץ שליחים בשני טורים: התלמיד הראשון בכל טור מגיע לקו הסיום, מסובב את הסביבון שלו, וחוזר בזריזות לקו ההתחלה ונותן כיף לשני... וכן הלאה. מנצחת הקבוצה שסיימה ראשונה.
7 העף הסופגניה	מצנח וכדור ענק (ניתן במקום הכדור לעטוף ניירות עיתון בסול להדביק בדבק חם)	כל הכיתה מנסה ביחד להעיף בעזרת מצנח את הסופגניה (=כדור ענק מחופש לסופגניה). הערה: הפעילות בתחנה זו להנאה בלבד.

8	פאזל לחנוכה	ציוד למסלול מכשולים: קונוסים/ חישוקים, דלגיות, קוביות וכדומה שני פאזלים בכל דרגת קושי (4,6,8 חלקים) הקשורים לסמלי חנוכה.	מרוץ שליחים בשני טורים: התלמידים עוברים במסלול מכשולים המורכב מהליכה על דלגית, ריצה בסללום בין קונוסים, מעבר על קוביות ולבסוף עליהם להרכיב פאזל בין 4-8 חלקים (תלוי בשיכבת הגיל) הקשור בחג. לחזור בריצה לטור ולתת כיף לשני. הערה: הפאזל יפורק ע"י השופטים לאחר כל הרכבה.
9	מרוץ נרות	2 חנוכיות גדולות, 9 נרות לכל חנוכיה (8 נרות + שמש). על הנרות הבודדים, ועל הנרות בחנוכיה מודבקים סקוטש'ים. 	בשתי קבוצות: לתשעת התלמידים הראשונים בכל קבוצה יש נר מפוליגל, שמאחוריו מודבק סקוטש' (נקבה). התלמיד הראשון רץ לעבר חנוכיה גדולה המצויירת על בריסטול עבה (קפה), ועל נרותיה מודבק סקוטש' (זכר). מדביק נר וחוזר לקבוצתו לתת כיף לשני.. וכן הלאה. כשתשעת הרצים הראשונים סיימו להדביק הנרות, יוצא הרץ העשירי (וכן הלאה עד הרץ ה-18) להסיר נר. אם בכל קבוצה יש למעלה מ-18 ילדים מבצעים שוב הדבקה. ניצחון: הטור שסיים ראשון, או לחילופין בזמן נתון כמה פעמים הספיקו להדביק את כל הנרות ולהסירן.
10	רולטת סביבון	סביבון ענק (תלת מימדי), העשוי מפוליגל. 	יש לסובב סביבון גדול. בכל פעם שנופל צוברים ניקוד כדלקמן: נ=1, ג=2, ה=3, פ=4. ניתן לבצע תחרות בין יחידים/קבוצות (ניקוד מצטבר).
11	מרוץ הלפיד	2-4 לפידים שחורים, 2-4 כדורי טניס, נייר צלופן צהוב לקישוט האבוקה. <u>הערה:</u> יש להקפיד שפתח החרוט יאפשר לכדור הטניס יציבות, על מנת שלא ייפול פנימה.	מרוץ שליחים ב 2-4 טורים. המטרה: מעבר מסלול בריצה מבלי שהכדור המונח על הלפיד (העשוי מבריסטול שחור) ייפול. ניצחון: טור שסיים ראשון. הערה: במידה והכדור נפל, יש להרימו ולהמשיך הביצוע ממקום נפילת הכדור.
12	הכנס נר	בקבוקי קנקל. נרות קשורים בחוט. <u>הערה:</u> רצוי להכין עודף של נרות קשורים, כי יתכן שהנרות ישברו.	יש להלביש את לולאת החוט על הצוואר/ מותן. בסוף הלולאה קשור נר. יש להשחיל את הנר בלי עזרת ידיים, לפתחו של בקבוק. כל השחלה= נקודה.

13	סביבון אנושי	2 דלגיות/ ספסלים מטפחת, גיר לסימון מעגל (ברדיוס של מטר לערך)	על התלמיד לעמוד בעיניים עצומות (וקשורות במטפחת) במעגל מצוייר על הקרקע. לבצע שלושה סיבובים במקום, לעצור, וללכת ישר לאורך מסלול התחום ב-2 דלגיות/ ספסלים. נקודה= לפוסע שהצליח ללכת ישר מבלי לגעת בדלגיות/ ספסלים.
14	שירי חנוכה	דפים וכלי כתיבה.	כל קבוצה כותבת שמות שירים לחנוכה או לסירוגין כל קבוצה צריכה לשיר בית משיר. ניצחון: קבוצה שמכירה יותר שירים.
15	סביבון בון בון	סביבונים כמספר הקבוצות, סטופרים.	על כל תלמיד בתורו לשובב את הסביבון הכי הרבה שניות. ניקוד: זמן מצטבר לכל קבוצה.
16	נס פח השמן	2 מטקות ים 2 בקבוקי שמן מלאים 2 קונוסים	מרוץ שליחים בין 2 טורים: הראשון יניח את בקבוק השמן על המטקה (כמו מלצר), ינוע במהירות לעבר הקונוס, יקיפו וימסור המטקה + השמן לשני.. וכן הלאה. ניצחון: טור שסיים ראשון.
17	סביבון סוס סוב	2 שקים 2 סביבונים 2 פוליגלים, שעל כל אחד מהם מצויירים שלושה מעגלים, אחד בתוך השני. מעגל חיצוני = 1 נקודה, אמצעי= 3 נקודות ופנימי= 5 נקודות.	מרוץ שליחים בין 2 טורים: הראשון קופץ בשק עד הפוליגל, מסובב את הסביבון, ומחכה לראות היכן הסביבון נפל. אם הסביבון נפל במעגל הפנימי צבר המשתתף 5 נק', במעגל האמצעי- 3 נק' ובחיצוני- 1 נק'. לאחר נפילת הסביבון חוזר המשתתף בקפיצה בשק ונותן את השק לשני. ניצחון: קבוצה שסיימה ראשונה מקבלת נקודה, וקבוצה שצברה הכי הרבה נקודות גם כן מקבלת נקודה.
18	קלע סופגניה/ לביבה לסיר	6 סופגניות (גרב ניילון חומה מלאה בצמר גפן ומקושטת עם טוש אדום= ריבה, ל"עצלנים" כדורי טניס), 2 סירים.	תחרות ב-2 קבוצות: לכל תלמיד 3 ניסיונות לקלוע את הסופגניה לסיר. כל קליעה= 1 נקודה. ניצחון: קבוצה שצברה יותר נקודות.
19	קלע ריבה לסופגניה	2 דלגיות 2 חישוקים 4 צלחות מעופפות עטופות בנייר/ טפט אדום	תחרות בין 2 קבוצות: לכל ילד 2 ניסיונות לקלוע את הריבה (+צלחת מעופפת) לסופגניה (= חישוק תלוי בדלגית לשער כדורגל/ סל).
20	שמור על הסופגניה	2 כדורים עטופים בנייר חום ומעוטרים בריבה אדומה 2 קונוסים	מרוץ שליחים בין 2 טורים: הראשון קופץ עד הקונוס, כאשר הכדור מונח בין השוקיים. מקיף את הקונוס וחוזר באותה הדרך לטור שלו כדי למסור הכדור לבא בתור. ניצחון: טור שסיים ראשון.

21	כדור בין נרות החנוכה	קונוסים מקושטים כנרות גדולים עומדים ב- 2 טורים, במרחק של כ-5 מטרים זה מזה. 2 כדורי סל	מרוץ שליחים בין 2 קבוצות: הראשון בכל טור רץ בסלול בין הקונוסים שלו תוך כדי כדור, חוזר בריצה קלה ומוסר הכדור לבא אחריו. ניצחון: טור שסיים ראשון.
22	מחושך לאור	מספר שולחנות צמודים זה לזה ליצירת מנהרה. כיסוי מבד/ מזרנים לשולחנות. 2 סביבונים	מרוץ שליחים בין 2 קבוצות: הראשון בכל טור נכנס ל"מנהרה" זוחל ויוצא. בסוף ה"מנהרה" מחכה לו סביבון שאותו עליו לסובב. לאחר סיבוב הסביבון התלמיד ישוב בריצה מחוץ למנהרה לטור שלו. ניצחון: הטור שסיים ראשון.
23	הליכת שיווי משקל	2 בקבוקי שמן (2 צלחות פלסטיק) קשיחות)	מרוץ שליחים בין 2 קבוצות: הראשון בכל טור מניח את הצלחת על ראשו (במידה וזקוק לה לצורך ייצוב הבקבוק) ועליה את הבקבוק (רצוי בקבוק קטן של חצי ליטר, סגור היטב). עליו לנוע במהירות לקו המטרה ולחזור לטור מבלי שהבקבוק נופל. אין לגעת בבקבוק עם הידיים. ניצחון: טור שסיים ראשון.
24	כד השמן	2 כדים גדולים 6 כדורים	תחרות בין 2 קבוצות: כל תלמיד מנסה 3 פעמים לקלוע לכד. כל קליעה = 1 נקודה. ניצחון: קבוצה שצברה יותר נקודות.
25	קלע לביבה למחבת	לוח משטיח, ניצב לקרקע (רצוי שהשטיח לא יהיה צמוד לקיר קשה) ועליו מצוירת מחבת גדולה. כדורי סקוטש' נדבקים לשטיח.	תחרות בין 2 קבוצות: כל תלמיד מנסה 3 פעמים לקלוע למחבת (= שטיח). כל קליעה = 1 נקודה. ניצחון: קבוצה שצברה יותר נקודות.
26	פינה שקטה לחנוכה	דפים צבעים פינת סיפור יצירה תשבצים בנושא חנוכה חידונים בנושא חנוכה תפזורת בנושא חנוכה	פעילות חופשית בהנחיית האחראים.
27	מסלול חנוכה	על הרצפה מונחות הרבה תמונות (רצוי שיהיו מצופות בטפט שקוף או ניילון נצמד). חלקן קשור בחנוכה וחלקן לא.	פעילות אישית/ תחרות בזוגות/ טורים: כל ילד צריך לנוע במסלול כאשר עליו לצעוד רק על תמונות הקשורות לחנוכה. מעבר מוצלח = 1 נקודה.

28	חנוכה במטפחות	הרבה מטפחות משי צבעוניות	על הילדים בקבוצה ליצור דברים הקשורים לחנוכה עם המטפחות.
29	סביבון המשימות	 <p>סביבון 6 קונוסים 4 מזרני התעמלות 2 ספסלים שוודיים הפוכים 2 מחבטי פינג פונג + 2 כדורים</p>	<p>הקבוצה מסובבת את הסביבון, ובהתאם לאות שיוצאת מבצעת הקבוצה משימה: נ= ניתורים בין הקונוסים על רגל אחת ג= גלגולים על המזרנים ה= הליכה על ספסל הפוך פ= הליכה עם כדור על המחבט</p>
30	הקביים המסתובבים	2 זוגות קביים 2 חישוקים	<p>מרוץ שליחים בין 2 טורים: הראשון בכל טור נע על הקביים, מגיע לחישוק מבצע סיבוב שלם סביבו ורק אז חוזר לטור שלו. ניצחון: טור שסיים ראשון.</p>
31	הסופגניה המקפצת	2 חישוקים חבילת מדבקות אדומות= ריבה 2 מחבתות	<p>מרוץ שליחים בין 2 טורים: הראשון בכל טור עומד בתוך חישוק, כאשר הוא מחזיק את החישוק עם 2 ידיו בגובה מותניו. עליו לקפץ עד המחבת, לקחת מהמחבת מדבקה אדומה= ריבה, להדביקה על חולצתו, ולחזור לטור שלו, כשהוא עדיין בתוך החישוק. ניצחון: טור שסיים ראשון.</p>
32	חפש אותי	 <p>ארגז ובתוכו הרבה גזרי נייר, כדורי נייר, כדורי גומי. בתוך הארגז יוחבאו סמלי חג כסביבונים, חנוכיות וכדומה.</p>	<p>מרוץ שליחים בין 2 טורים: הראשון בכל טור רץ לעבר הקופסה, מחפש במהירות סמל אחד וחוזר לטור שלו. ניצחון: קבוצה שסיימה ראשונה.</p>

חנוכה שמח!